

## عنوان مقاله:

بررسی کاهش اثرات مخرب سیلابهای فصلی با استفاده از طرحهای آبخیزداری (مطالعه موردی: شهرستان ارسنجان)

## محل انتشار:

ماهنامه پایا شهر، دوره 4، شماره 43 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

## نویسندگان:

مجید عباسی زاده - ۱- استادیار گروه آبخیزداری، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، واحد ارسنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، ارسنجان، ایران

محمد مهدی جهانگیر - ۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته مهندسی عمران- آب و سازه های هیدرولیکی، گروه عمران، واحد ارسنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، ارسنجان، ایران

محمدرضا نیک منش - ۳- استادیار گروه عمران، دانشکده مهندسی، واحد ارسنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، ارسنجان، ایران

## خلاصه مقاله:

سیل یکی از پدیده های طبیعی است که از گذشته تا کنون زندگی بشر را تهدید می کند و تعداد و شدت وقوع این پدیده در دهه های اخیر نسبت به گذشته افزایش چشمگیری داشته است. پخش سیلاب بر روی اراضی کم شیب، یکی از روش های مدیریت منابع آب است که علاوه بر اینکه تغذیه سفره های آب زیر زمینی را به همراه دارد، موجب بهبود شرایط زیست محیطی، اکولوژیکی، خاک و اقتصادی- اجتماعی می شود. افزایش نفوذ دادن و ذخیره نزولات آسمانی و به تبع آن افزایش آب قابل استحصال، از جمله اهداف مهم و قابل پیش بینی حاصل از اجرای طرح پخش سیلاب می باشد. روش های متکی بر دانش بومی می تواند پایه خودکفایی و توسعه پایدار باشد. از آنجا که مردم با شیوه های بومی مانوس می باشند، لذا درک و نگهداری از آن برای آنها از روش های نوین آسانتر است. از طرفی دانش بومی برخاسته از اندیشه محلی بوده و نسبت به روش های نوین کم هزینه تر، آسانتر و سازگارتر با طبیعت بوده و وابستگی کمتری را به دنبال دارد. بدیهی است تلفیق این روش ها با روش های نوین می تواند کارسازتر باشد. بنابراین بهینه سازی این روش ها و توسعه منطقی آنها در مناطق مشابه، بویژه آبخیزهای شهری، راهکاری ارزنده برای مدیریت سیلاب به منظور کاهش خسارت های سیل و بهره برداری از آن در نواحی مختلف آب و هوایی می باشد. با تهیه طرح های جامع آبخیزداری در کلیه زیر حوزه ها به ویژه حوزه آبریز شهرهای در معرض سیلاب و با تخصیص اعتبارات لازم اجرایی می توان علاوه بر کاهش خسارت های سیل به مزارع، باغات، تاسیسات و شهرها، از آن برای تغذیه سفره ها و آبیاری سیلابی، استفاده کرد. با برآوردهای محلی و پرسش از اهالی منطقه مورد مطالعه، مشخص شد که طرح های اجرا شده در منطقه، باعث افزایش بیشتر سطح سفره های آب زیرزمینی و همچنین باعث جلوگیری از بروز سیلاب خطرناک شده اند. اهالی منطقه نیز به اهمیت سازه های پخش سیلاب و آبخیزداری بیشتر از گذشته واقف شده و خواستار اجرای بیشتر طرح های مذکور با مشارکت خودشان در منطقه شده اند.

## کلمات کلیدی:

طرح های آبخیزداری، سیلاب، ارسنجان

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1585535>

